

Norges vassdrags – og energidirektorat Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

E-post: nve@nve.no

20. oktober 2014

Nye innspill til søknad om konsesjon for Gjengedal kraftverk

SFE har i dokumentet "Søkers kommentarer til høringsuttalelsene" presentert nye kurver for vannføring etter utbygging og nye kurver for vanntemperatur etter utbygging. Videre sier dokumentet noe om kunnskapsgrunnlaget for vurderinger som er gjort i søknadens fagrapport. Jeg vil nedenfor kommentere de nye momentene.

Vannføring etter utbygging

SFE har lagt frem nye vannføringskurver der de hevder at vannføring nedenfor utløpet av kraftverket vil bli den samme etter utbygging som før utbygging. Samtidig sier de i punkt 5.14 på s.17 :

"Vi er einige i at flaumtoppane vert noko mindre etter utbygging for alternativ 1, men samstundes vil dette gje auka vassføring i ein periode etter flaum. Fylkesmannen kommenterer ikkje om dette er positivt eller negativt for produksjonen av fiskungar, men hevdar det vil gå ut over fiskeoppgangen og fiskeutøvinga. Dette kan ikkje avvisast kategorisk, men det er ingen grunn til å tru at dette blir merkbart reelt sett."

Man ser at informasjonen spriker, men de bekrefter det som flere mener, nemlig at en terskling av vassdragets kilder vil medføre en "flatere" vannføringskurve uten de nødvendige flomtoppene.

Dersom vi ikke får flomtopper over 30m³/ sek., går ikke fisken opp i vassdraget fra sjøen. Årets fiskesesong viser dette med tydelighet! Fra 15 juni til 15 september fikk vi ingen flommer over 30m/sek. Det er kun fanget 45 laks i Ommedalselva i år. Mesteparten av denne fisken gikk opp på flommen tidlig i juni (71m³/sek) og det ble fanget lite blank fisk utover i sesongen. Etter flommen i midten av september derimot (115m³/sek), ser vi at elva igjen er full av fisk. Gytetellinger viser at gytebestandsmålet er oppnådd med god margin og det er registrert fisk hele strekket fra Ommedalvatnet og inn til Gjengedalsfossen.

Endring i vanntemperatur nedenfor utløpet av kraftverket

SFE presenterer kurver der de hevder at forskjellen i temperatur blir mindre enn tidligere angitt. De angir dog ikke hvor stor forskjellen vil bli. I punkt 5.15 på s. 17 skriver de:

"Det er ikkje gjort berekningar av eksakte temperaturendringar som følgjer av kraftverket, men målingane av vassstemperatur på fleire stader i vassdraget gjer eit godt billete på kva for endringar som vil skje. På våren vil vassstemperaturen i Støylselva og Slettelva auke som følgje av redusert vassføring. Avhengig av

vassføringa gjennom kraftverket vil dette ha ulik betydning for den samla vassstemperaturen nedstraums kraftverket.

Vasstemperatur er særst viktig for kor lenge laksungane står på elva før dei smoltifiserar. Ei lita temperatursenking på våren, kombinert med ei tilsvarande auke på hausten, ventast ikkje å medføre vesentleg endring av smoltalder.”

Da de ikke kan si noe om hvor stor temperaturendringen vil bli, finner jeg det vanskelig å ha tillit til utsagnet om at man ikke forventer ”vesentleg endring av smoltalder.”

Kunnskapsgrunnlaget for vurderinger som er gjort i søknadens fagrapport

I punkt 1.4 s.5 sier SFE:

”Grunneigarar i Ommedal med fleire kritiserer utgreiar av naturmiljø for bruken av frasar som «vi antar», «vi har grunn til å tru», «mest sannsynleg» og «det er ikkje truleg at». SFE Produksjon meiner at sidan det ikkje finst «fasitsvar» i naturen, må ein få fram at det er usikkerheit knytt til vurderingane.”

Dette er et utsagn jeg mener belyser hovedproblemet med søknadens fagrapport, det er usikkerhet knyttet til vurderingene. Utbygger har ikke etterfulgt NVEs arbeidsinstruks i fastlagt konsekvensutgreiingprogram. De har levert et dokument preget av ubegrunnede påstander og usikre konklusjoner. De har således ikke klart å utarbeide en fagrapport som skal ”bidra til at utforminga av kraftverket blir mest mogleg skånsam for naturmiljø, naturressurser og samfunn”. (Fagrapport - naturmiljø og naturens mangfold, s.8 pkt. 1.1).

Konklusjon

I dokumentet ”Søkers kommentarer til høringsuttalelsene” viderefører SFE teknikken fra søknadens fagrapport. De besvarer spørsmål og bekymringer fra høringsuttalelsene med nye ubegrunnede argumenter og vage konklusjoner. Jeg mener derfor at tilliten til prosjektet ikke er styrket og jeg krever derfor at NVE fatter vedtak mot bygging av Gjengedal kraftverk.

Med hilsen

Lennart Moe

Sign.